

RLB261

VIZUÁLNÍ PROJEV RADIKÁLNÍCH ISLÁMSKÝCH Hnutí

Ústav religionistiky MUFF Brno
jarní semestr 2012

Čt 14:10 - 15:45 místnost: C14

Attila Kovács

CÍLE KURZU

Hlavním cílem kurzu je zavést studenty do vizuální kultury radikálních islámských hnutí a to prioritně v Iránu, Libanonu, a zejména palestinských islámských hnutí a to tak, aby studenti po absolvování kurzu byli schopni rozeznat, zařadit jakožto i analyzovat vizuální materiál z produkce radikálních islámských hnutí.

PODMÍNKY ÚSPĚŠNÉHO ABSOLVOVÁNÍ A ZPŮSOB HODNOCENÍ

Průběžné hodnocení:

formou testů (na základě textů) na příslušných hodinách (1.-5.), po 10%
průběžné testy celkem: **50%**

Finální hodnocení (zkouška):

Popis a analýza pěti náhodně vybraných vizuálních ukázek z nabídky kurzu. Vizuální materiály budou k dispozici včas v IS.

finální zkouška celkem: **50%**

Celkové hodnocení:

A (100-93 %) B (92-85 %) C (84-78 %) D (77-69 %) E (68-60 %) F (59 % a méně)

HARMONOGRAM KURZU

0. Úvod (1. 3. 2012)

harmonogram a rozsah kurzu, přehled základní literatury, úvod do problematiky.

Úvod do problematiky: interpretace vizuálních materiálů. Radikální islámské hnutí a vizuální reprezentace, ideologie, verbální a vizuální propaganda.

1. Ší'itský islámský radikalismus a vizuální projev (1. 3. 2012)

Texty na čtení:

CHELKOWSKI, Peter, "Narrative Painting and Painting Recitation in Qajar Iran", *Muqarnas*, vol. 6 (1989), pp. 98-111.

RAM, Haggai, "Multiple Iconographies: Political Posters in the Iranian Revolution", In: BALAGHI, Shiva & GUMPERT, Lynn (eds.), *Picturing Iran: Art, Society and Revolution*, London, I.B. Tauris, 2003, pp. 89-101.

Kult imámů a ší'itský étos v obrazech. Ší'itská narativní malba (miniatury, lidové a „kavárenské“ malby). Muhammad, Ālī, Husajn a ášúra, hroby a svátky imámů a světců. Cesty vizuální propagandy a „islámská revoluce“: stručná charakteristika vztahů islámu, politické moci a vizuálního projevu v před- a porevolučním Iránu.

2. Hizballáh, vizuální reprezentace a Jawm al-Quds / Den Jeruzaléma (15. 3. 2012)

Texty na čtení:

BAYLOUNY, Anne Marie, *Al-Manar and Alhurra: Competing Satellite Stations and Ideologies*, The George C. Marshall European Center for Security Studies, Garmisch-Partenkirchen, 2006.

ZEIDAN, David, „Jerusalem in Islamic Fundamentalism“, *Evangelical Quarterly*, vol. 78 no. 3 (2006), pp. 237-256.

Ší'itský radikalismus a vizuální propaganda v Libanone. Stručné dějiny Hizballáhu. Jeruzalém, Palestina, Izrael a Hizballáh, analýza vztahů.

Satelitní televizní stanice *al-Manár* / Maják: příklad „islámské“ televize?

Jawm al-Quds / Den Jeruzaléma: vznik, vývoj a ájatolláh Chomeiní. Demontrace a pochody na *Jawm al-Quds* / Den Jeruzaléma: případové studie Libanon a Londýn.

3. „Ikonografie“ palestinských islámských hnutí I. (12. 4. 2012)

Texty na čtení:

HROUB, Khaled, *Hamas: A Beginner's Guide*, London – Ann Arbor, Pluto Press, 2006, pp. 1-30.

“Interviews from Gaza: Wath Hamas Wants. Abd al-Aziz Rantisi, Skeikh Ahmed Yassin, Ismail Abu Shanab, Mahmoud al-Zahar”, *Middle East Policy*, vol. 9 no. 4 (December 2002), pp. 102-121.

Vznik a vývoj palestinského islámského radikalizmu a vizuální identifikace hnutí.

Hamás, Islámský džihád v Palestině, Front lidového odporu a jejich ozbrojené, studentské, a jiné frakce a křídla. Palestinské islámské hnutí (tváře, symboly, loga).

Typologie a analýza vizuální produkce palestinských islámských hnutí.

4. „Ikonografie“ palestinských islámských hnutí II. (26. 4. 2012)

Texty na čtení:

HROUB, Khaled, *Hamas: A Beginner's Guide*, London – Ann Arbor, Pluto Press, 2006, pp. 31-42, 93-116.

Typologie a analýza vizuální produkce palestinských islámských hnutí.

5. Život, smrt a „nesmrtelnost“ palestinských „mučedníků“ (10. 5. 2012)

Text na čtení:

- COOK, David, “Suicide Attacks or “Martyrdom Operations” in Contemporary *Jihad* Literature”, *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, vol. 6 no. 1 (2002), pp. 7-28.
- HATINA, Meir, “Theology and Power in the Middle East: Palestinian Martyrdom in a Comparative Perspective”, *Journal of Political Ideologies*, vol. 10 no. 3 (October 2005), pp. 241-267.

6. Nositelé islámské výzvy (10. 5. 2012)

Média, techniky a metody radikálního islámského vizuálního projevu: žánrová fotografie, plakáty a billboardy, grafity, mapy, audiovizuální prostředky: film, televize, prezentace, konference, výstavy a dramatizace, demonstrace, pochody a přehlídky, internet a elektronická vizuální tvorba.

VYBRANÁ BIBLIOGRAFIA

- ABU AMR, Ziad, *Islamic Fundamentalism in the West Bank and Gaza. Muslim Brotherhood and Islamic Jihad*, Bloomington, Indiana University Press, 1994.
- ABU HASHHASH, Mahmoud, “On the Visual Representation of Martyrdom in Palestine”, *Third Text*, vol. 20 no. 3/4 (May/July 2006), pp. 391-403.
- ALLEN, Lori A., “The Polyvalent Politics of Martyr Commemorations in the Palestinian Intifada”, *History & Memory*, vol. 12 no. 2 (Winter/Fall 2000), pp. 107-138.
- BALAGHI, Shiva & GUMPERT, Lynn (eds.), *Picturing Iran: Art, Society and Revolution*, London, I.B. Tauris, 2003.
- BEIT-HALLAHMI, Benjamin, “The Return of Martyrdom: Honour, Death and Immortality”, *Totalitarian Movements & Political Religions*, vol. 4 no. 3 (Winter 2003), pp. 11-34.
- BOULLATA, Kamal, “Art under Siege”, *Journal of Palestine Studies*, vol. 33 no. 4 (Summer 2004), pp. 70-84.
- CHELKOWSKI, P. J. & DABASHI, Hamid, *Staging a Revolution: The Art of Persuasion in the Islamic Republic of Iran*, New York, New York U. P., 1999.
- CROITORU, Joseph, *Der Märtyrer als Waffe: Die Historischen Wurzeln des Selbstmordattentats*, München, DTV, 2006.
- EICKELMAN, Dale F. & PISCATORI, James P., *Muslim Politics*, Princeton - New York, Princeton University Press, 1996.
- ESPOSITO, Michelle K., „The al-Aqsa Intifada: Military Operations, Suicide Attacks, Assassinations, and Losses in the First Four Years”, *Journal of Palestine Studies*, vol. 34 no. 2 (Winter 2005), pp. 85-122.
- FERRERO, Mario, “Martyrdom Contracts”, *The Journal of Conflict Resolution*, vol. 50 no. 6 (December 2006), pp. 855-877.
- GERTZ, Nurith & KHLEIFI, George (2005), “Palestinian ‘Roadblock Movies’ “, *Geopolitics*, vol. 10, pp. 316-334.
- GILSENAN, Michael, *Recognizing Islam. Religion and Society in the Modern Arab World*, New York, Pantheon Books, 1982.
- HASELSTEIN, U. & OSTENDORF, B. & SCHNECK, P. (eds.), *Iconographies of Power: the Politics and Poetics of Visual Representation*, Heidelberg, Winter, 2003.

- HAFEZ, Muhammad M., *Manufacturing Human Bombs: The Making of Palestinian Suicide Bombers*, Washington, United States Institute of Peace, 2006.
- HALABY, Samia A., *Liberation Art of Palestine: Palestinian Painting and Sculpture in the Second Half of the 20th Century*, New York, H.T.T.B. Publications, 2004.
- HATINA, Meir, *Islam and Salvation in Palestine: The Islamic Jihad Movement*, Syracuse, Syracuse University Press (The Moshe Dayan Center for Middle Eastern and African Studies), 2001.
- ISRAELI, Raphael, „Islamikaze and their Significance“, *Terrorism and Political Violence*, vol. 9 no. 3 (Autumn 1997), pp. 96-121.
- KHALILI, Laleh, *Heroes and Martyrs of Palestine: The Politics of National Commemoration*, London, Cambridge University Press, 2007.
- KOVÁCS, Attila, „Virtuální umma: islamští radikálové v kyberpostoru“, *Religio*, vol. 9 no. 2 (2001), pp. 181-195.
- KOVÁCS, Attila, „Hrdinovia z grafitov a plagátov“, *Anthropos - Časopis pre humánne a sociálne poznanie*, vol. 3 (2005), pp. 21-24.
- KOVÁCS, Attila, „Šuhadá: cesty palestínskych mučeníkov na druhý svet“, In: KOVÁČ, Milan & KOVÁCS, Attila & PODOLÍNSKA, Tatiana (eds.), *Cesty na druhý svet*, Bratislava, CERES, 2005, pp. 148-170.
- KOVÁCS, Attila, *Alláhovi bojovníci: Vizuálna kultúra islámskych radikálnych hnutí*, Bratislava, Chronos, 2009.
- KROPÁČEK, Luboš, *Blízky východ na prelomu tisíciletí. Dynamika premen v muslimskom susedstvi Evropy*, Praha, Vyšehrad, 1999.
- KUSHNER, Harvey, „Suicide Bombers: Business as Usual“, *Studies in Conflict & Terrorism*, vol. 19 (1996), pp. 329-337.
- LAĎI-HANIEH, Adila, „Arts, Identity, and Survival: Building Cultural Practices in Palestine“, *Journal of Palestine Studies*, vol. 35 no. 4 (Summer 2006), pp. 28-43.
- LITVAK, Meir, *The Islamization of Palestinian Identity: The Case of Hamas*, Tel Aviv, Moshe Dayan Center Middle Eastern and African Studies - Data and Analysis Series, 1996.
- LUSTICK, Ian S., „Yerushalayim and Al-Quds: Political Catechism and Political Realities“, *Journal of Palestine Studies*, vol 30 no 1 (2000), pp. 5-21.
- LYBARGER, Loren D., *Identity and Religion in Palestine: The Struggle between Islamism and Secularism in the Occupied Territories*, Princeton, Princeton University Press, 2007.
- MENDEL, Miloš, *Islámská výzva. Z dějin a současnosti politického islámu*, Brno, Atlantis, 1994.
- MENDEL, Miloš, *Náboženství v boji o Palestinu. Judaismus, islám a křesťanství jako ideologie etnického konfliktu*, Brno, Atlantis, 2000.
- MIRZOEFF, Nicholas, *An Introduction to Visual Culture*, London – New York, Routledge, 2000.
- MOUGHRABI, Fouad, „The Politics of Palestinian Textbooks“, *Journal of Palestine Studies*, vol. 31 no. 1 (Autumn 2001), pp. 5-19.
- MÜGE GÖÇEK, Fatma, „Political Cartoons as a Site of Representation and Resistance in the Middle East“, *Princeton Papers*, vol. 4 (Spring 1997), pp. 1-12.
- MÜLLER, Marion G., *Grundlagen der Visuellen Kommunikation*, Konstanz, UVK, 2003.
- NORDBRUCH, Goetz, *Narrating Palestinian Nationalism. A Study of the New Palestinian Textbooks*, Washington, The Middle East Media Research Institute (MEMRI), 2002.
- The Oxford Encyclopedia of the Modern Islamic World*, 4 vols., J.L. Esposito (ed.), New York, Oxford University Press, 1995.
- PARET, Rudi, *Symbolik des Islam*, Stuttgart, Hiersmann, 1958.

- RINNAWI, Khalil, "Intifada Live: Arab Satellite TV Coverage of the Al-Aqsa Intifada", *Palestine-Israel Journal*, vol. 10 no. 2 (2003), pp. 57-63.
- ROSE, Gillian, *Visual Methodologies: An Introduction to the Interpretation of Visual Materials*, London, Sage, 2001.
- ROY, Sara, " Hamas and the Transformation(s) of Political Islam in Palestine", *Current History*, vol. 102 no. 660 (January 2003), pp. 13-20.
- SAAD-GHORAYEB, Amal, *Hizbullah. Politics Religion*, London, Pluto Press, 2002.
- SANDHU, Amandeep, "Islam and Political Violence in the Charter of the Islamic Resistance Movement (Hamas) in Palestine", *The Review of International Affairs*, vol. 3 no. 1 (Autumn 2003), pp. 1-12.
- SCHWEITZER, Yoram (ed.), *Female Suicide Bombers: Dying for Equality?*, Tel Aviv, The Jaffee Center for Strategic Studies, 2006.
- STEIN, Rebecca L., & SWEDENBURG, Ted (eds.), *Palestine, Israel and the Politics of Popular Culture*, Durham – London, Duke University Press, 2005.
- TALHAMI, Ghada Hashem, „The Modern History of Islamic Jerusalem: Academic Myths and Propaganda“, *Middle East Policy*, vol. 7 no. 2 (February 2000), pp. 113-129.
- VITOR, Barbara, *Shahidas: Die Töchter des Terrors*, München, Knauer, 2005.

WEBOVÉ STRÁNKY

Khomeini online - Oficiálna stránka *ajatolláha* Chomejního
<http://www.khomeini.com>

Baab-e-ilm Islamic Institute - Multimediálna ší'itska stránka
<http://www.baabeilm.org>

Tuba Graphics - Multimediálna ší'itska stránka
<http://www.tubagraphics.com>

Islam Digest - Multimediálna ší'itska stránka
<http://www.islamdigest.net>

Ústredná tlačová kancelária Hizballáhu - Oficiálna stránka hnutia Hizballáh v Libanone
<http://www.hizbollah.org>
<http://www.moqawama.org>

Hezbollah - Oficiálna stránka hnutia Hizballáh v angličtine
<http://www.moqavemat.ir>

al-Quds Day - Stránka Dňa Jeruzaléma v angličtine
<http://www.inminds.co.uk/qudsday.htm>

Palestínske informačné centrum - Oficiálna stránka hnutia Hamás
<http://www.palestine-info.info>

Palestínske diskusné fórum - Diskusné fórum hnutia Hamás
<http://www.paldf.net/forum/>

Brigády mučeníka ^éIzz ad-Dín al-Qassám - Stránka ozbrojenej frakcie hnutia Hamás

<http://www.alqassam.ps>
<http://www.alqassam.ws>
<http://www.alqassam.info>

„Absolútne qassámské“ - Diskusné fórum Brigád mučeníka ʿIzz ad-Dín al-Qassám
<http://www.almotlaqa.ps>

al-Fátaḥ - Stránka mládežníckej organizácie hnutia Hamás
<http://www.al-fateh.net>

Islámsky blok - Stránky študentskej organizácie hnutia Hamás
<http://www.alkotla.com>
<http://www.islamic-block.net>
http://www.khayma.com/islamic_block

„Palestína hlasom a obrazom“ - Multimediálna stránka blízke hnutiu Hamás
<http://www.palestinegallery.com>

Khaleelstyle - Multimediálna stránka blízke hnutiu Hamás
<http://www.khaleelstyle.com>

Eyesh - Multimediálna stránka blízke hnutiu Hamás
<http://www.eyesh.ps>

Islámsky džihád v Palestíne - Oficiálna stránka hnutia
<http://www.qudsway.net>
<http://www.qudsway.org>
<http://www.qudsway.com>

Fathí aš-Šiqáqí - Oficiálna stránka bývalého vodcu hnutia Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.shikaki.net>

Ramadán ʿAbdalláh Šallah - Oficiálna stránka vodcu hnutia Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.rabdullah.net>

Falangy Jeruzalema - Stránka ozbrojenej frakcie hnutia Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.sarayaalquds.org>

Quds News - Informačná stránka hnutia Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.qudsnews.net>

Džamáʿa - Oficiálna stránka študentskej organizácie hnutia Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.jamaaway.org>

„Výstava palestínskych obrazov“ - Multimediálna stránka blízke hnutiu Islámsky džihád v Palestíne
<http://www.1234.ps>

Komitéty ľudového odboja - Oficiálna stránka hnutia
<http://www.moqawmh.com>
<http://www.qaweim.com>